

Asia: VN/7272/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttine 1 §:ään – Soveltamisala

Era kommentarer om 1 § – Tillämpningsområde

-

Kommenttine 2–3 §:ään – Purkamisvelvollisuus ja purkamisen laajuus eräissä tilanteissa

Era kommentarer om 2–3 § – Nedmonteringskyldighet och nedmonteringens omfattning i vissa situationer

-

Kommenttine 4–6 §:ään – Vakuutta koskevat säännökset

Era kommentarer om 4–6 § – Bestämmelser om säkerheten

-

Kommenttine 7 §:ään – Purkamisesta määrääminen

Era kommentarer om 7 § – Föreläggande om nedmontering

-

Kommenttine 8 §:ään – Voimalan omistajan konkurssi

Era kommentarer om 8 § – Kraftverksägarens konkurs

-

Kommenttine 9 §:ään – Viranomaistehtävästä kunnalle suoritettava maksu

Era kommentarer om 9 § – Avgift som betalas till kommunen för myndighetsuppgifter

-

Kommenttine 10 §:ään – Viittaus rikoslakiin

Era kommentarer om 10 § – Hänvisning till strafflagen

-

Kommenttinne 11 §:ään – Voimaantulo
Era kommentarer om 11 § – Ikraftträdande

-

Kommenttinne 56 b §:ään – Maatuulivoimalan purkamislupa
Era kommentarer om 56 b § – Rivningslov för landbaserade vindkraftverk

-

Kommenttinne koskien muita rakentamislain muutettavaksi ehdotettavia pykälää
Era kommentarer om övriga paragrafer som föreslås bli ändrade i bygglagen

-

Kommenttinne koskien maatuulivoimalan rakentamista koskevaan lupahakemukseen liitettävää selvitystä voimalan purkamisen kustannuksista
Era kommentarer om den utredning av kostnaderna för nedmontering av ett landbaserat vindkraftverk som fogas till ansökan om tillstånd att bygga ett landbaserat vindkraftverk

-

Kommenttinne vaikutusten arviointiin
Era kommentarer om bedömningen av konsekvenserna

-

Muut kommenttinne hallituksen esitysluonnoksen yleisperusteluihin (luvut 1–12, lukuun ottamatta lukuja 4.2 Pääasialliset vaikutukset ja 7 Säännöskohtaiset perustelut)
Övriga kommentarer om den allmänna motiveringen till utkastet till regeringsproposition (kapitlen 1–12, med undantag av kapitel 4.2 Huvudsakliga konsekvenser och 7 Specialmotivering)

-

Yleiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta
Allmänna kommentarer om utkastet till regeringsproposition

Hankasalmen kunta lausuu hallituksen esitykseen koskien lakia "käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä siihen liittyviä muutoksia rakentamislakiin" yleisluontoisesti.

Hallituksen esitys on erittäin tarpeellinen ja oikeastaan välttämätön, jotta tuulivoimaloiden elinkaaren loppuvaiheen vastuut niin kunnille, maanomistajille kuin toiminnanharjoittajille ovat selkeät. Esityksellä on myös merkittäviä ympäristön tilaa turvaavia vaikutuksia - kyse ei ole vain taloudellisten vastuiden selkiyttämisestä.

Tuulivoimalan omistajalla on oltava vastuu voimalan purkamisesta ja sijaintipaikan palauttamisesta rakentamista edeltäneeseen tilaan ja se on ymmärrettävästi esityksen pääsisältö ja niin sen tulee ollakin.

Purkuvakuuden suhteen jo annetuissa lausunnoissa, joihin Hankasalmen kunta on ennen oman lausunnon jättämistä tutustunut, on näköjään hyvin erilaisia näkemyksiä. Hankasalmen kunta pitää - samoin kuin vaikkapa Keuruun kaupunki - purkuvakuuden käyttöönottoa selkeästi laissa säädetysti tärkeänä. Tältä osin toistamme Keuruun näkemyksen:

"Purkuvakuus selkeyttää ja turvaa tuulivoimaloiden loppuvaiheen toimenpiteitä varmistamalla, että purkamiseen tarvittavat varat ovat käytettävissä myös tilanteissa, joissa omistaja laiminlyö velvoitteen tai ajautuu maksukyvyttömäksi.

Purkuvakuus ehkäisee kunnille ja maanomistajille kohdistuvia taloudellisia riskejä, lisää hankkeiden taloudellista läpinäkyvyyttä jo rakentamisvaiheessa ja vahvistaa luottamusta tuulivoimarakentamiseen osana energiajärjestelmää.

On perusteltua, että vakuus asetetaan kunnan rakennusvalvontaviranomaisen hyväksi ja että viranomaisen myös valvoo purkamisvelvoitteiden noudattamista. Tämä luo selkeän hallinnollisen rakenteen ja varmistaa, että valvonta ja taloudellinen turva ovat samassa toimivaltaisessa viranomaisessa."

Vaikka purkuvakuusjärjestelmä muodostaa kunnalle pitkäaikaisen vakuushallinnointitehtävän se on tärkeää ottaa käyttöön. Osa lausunnon antajista vastustaa tai suhtautuu siihen kriittisesti sen vuoksi että rakennetun ympäristön tietojärjestelmä ei sellaisenaan toimi vakuuksien aktiivisena seurantajärjestelmänä, mutta se ei saa olla syy olla ottamatta riskejä haltuun ja kunta on luontevin toimija hallinnoimaan vakuutta.

Yksi keskeinen muutosvaade esitykseen Hankasalmen kunnalla kuitenkin on. Yhdymme Tuusulan kunnan näkemykseen seuraavassa:

"Mikäli maapohjan vuokraajana on valtio tai muu julkisyhteisö kunnan lisäksi, tuntuu kohtuuttomalta, että mahdollisessa konkurssitilanteessa purkamisesta aiheutuvat kulut, mikäli aiemmin asetettu vakuus ei riitä, kohdistuvat voimalaitoksen sijaintikunnalle."

Tällaisessa tilanteessa tulee nämä velvoitteet kohdistaa maanomistajaan eli vuokrasopimuksen tehneeseen julkisyhteisöön esimerkiksi valtiolle tai valtion yhtiölle, kuten Metsähallitukselle! Valtio tai seurakunta tai valtion yhtiö ei voi siirtää vastuitaan kunnalle.

Yksityishenkilön tai esimerkiksi yhteismetsän ollessa maanvuokraajana voi olla kohtuullista osoittaa toissijainen vastuu kunnalle, jossa maatuulivoimala sijaitsee, mutta toisen julkisyhteisön kohdalla ei. Tältä osin esitystä tulisi ehdottomasti muuttaa oikeudenmukaiseksi.

Mäkinen Matti
Hankasalmen kunta